

z útrpnosti se spoluobžalovaným H-em, kterému daroval všechny odcizené zemáky, takže prý tu není skutkové podstaty krádeže ve smyslu §§ 171. 173, 174 II a), 175 II a) tr. zák. Stížnost jest neodůvodněna. Skutková podstata krádeže nevyhledává vždy ziskuchtivosti aniž, aby pachatel nebo spoluvinníci měli na zřeteli svůj vlastní zisk. Stačí, když odnětí věci z cizího držení stalo se v úmyslu, nakládati cizí věci movitou jako svou vlastní ve prospěch vlastní nebo cizí. Jest tedy lhostejno, zda zamýšlel stěžovatel odciziti zemáky pro svou vlastní potřebu, zda jednal v úmyslu ziskuchtivém, čili nic. Užitek jeho spočívá v tom, že mohl odcizené zemáky darovati jako své vlastní obžalovanému H-ovi, by tím, jak tvrdí, ukojil svou zášť proti lichvářským rolníkům. Nehledíc k tomu, jest odpovědným za krádež již jako spolupachatel, zvláště když ani nepopírá, že věděl, že jeho společníci odcizili zemáky pro svou vlastní potřebu, tedy pro svůj užitek.

Čís. 1324.

Zákon o maření exekuce (ze dne 25. května 1883, čís 78 ř. zák.).

Exekuce »hrozí« každému, kdo ví, že jest mu platiti v určitou dobu nebo v případě určité události, a zamýšlí nezaplatiti, jsa si vědom, že věřitel bude své nároky uplatňovati a vymáhati pomocí úřadů.

(Rozh. ze dne 29. října 1923, Kr I 742/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 21. dubna 1922, jímž stěžovatel uznán vinným přečinem dle §u 1 zákona ze dne 25. května 1883 čís. 78 ř. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., dovozujíc, že dítě nemá nároku na výživné, pokud se nenarodilo, a že nároky dítěte, o které jde, ani dnes ještě nejsou soudem zjištěny. Než vývody jsou pochybeny. Zákon ze dne 25. května 1883 čís. 78 ř. zák. nerozvádí pojmu hrozící exekuce ani poukazem na tu neb onu z události, v poměru věřitele a dlužníka co do vzniku pohledávky a jejího uplatňování významných, ani jinakým označením předpokladů, za nichž jest za to míti, že exekuce hrozí. Dlužno proto pojem ten odvoditi z účelu zákona. Zárukou, že věřitel dojde splnění svých nároků i v případě liknavosti dlužníkovy, jest jmění dlužníkovy v širším hospodářském slova smyslu. Na této záruce nemá býti věřitel zkrácen zlomyslností dlužníka, který, jsa odhodlán vymknouti se z přesného plnění svých závazků a očekáváje proto, že proti jeho liknavosti věřitel se dovolá pomoci úřadů, najmě prostředků exekučních, hledí činy rázu, v zákoně naznačeného, zameziti, by věřitel nedošel uspokojení svých nároků způsobem takovým a měrou takovou, jakým (jakou) mohly býti vymáhány, kdyby tu nebylo oněch činů zlomyslných. Ochrany proti takové zlovůli není zapotřebí toliko věřiteli, který, seznáv již nedostatek dobré vůle dlužníkovy a liknavost jeho, exekuci již zavedl. Touž, ba stupňovanou měrou jest

ochrany věřiteli zapotřebí po dobu, kdy věřitel ještě nezavedl exekuce, po dobu, kdy věřitel nemá ještě exekučního titulu po ruce, a i po dobu, kdy z té neb oné příčiny nelze věřiteli ještě nárok uplatňovati žalobou. Můžeť dlužník různými vytáčkami a rejdy udržeti a utvrditi věřitele v důvěře, že splní sám včas, čím jest povinen; můžeť různými námitkami a opravnými prostředky protahovati právoplatné rozhodnutí rozepře, již zahájené, a může různým klamem a mamem, předstíráním dobré vůle nebo namlouváním překážek zdržeti věřitele, by nepodal žaloby nebo nepřikročil k exekuci. Po celou tuto dobu nedostalo by se věřiteli nutné ochrany proti zlomyslnosti dlužníkově, směřující k úplnému nebo částečnému zmaření uspokojení věřitelova, nepokládá-li se za dlužníka, jemuž hrozí exekuce po rozumu zmíněného zákona. Tato hrozí každému, kdo ví, že jest mu platiti v určitou dobu nebo v případě určité události, a zamýšlí, nezaplatiti, jsa sobě vědom, že věřitel pro jeho liknavost přikročí k tomu, by své nároky uplatňoval a vymáhal pomocí úřadů. Takovým dlužníkem byl v době, o kterou jde, t. j. v době, kdy prodal svou usedlost, stěžovatel, jenž ani nepopírá, že jest nemanželským otcem dítěte, které porodila dne 27. března 1921 Lina H-ová. Dle §§ 166, 167 obč. zák. byl stěžovatel povinen, by jednak poskytoval dítěti výživu, jednak nahradil matce útraty slehnutí, náklady její výživy po dobu 6 neděl po porodu a případné další výlohy, vzešlé porodem. Závazky ty vznikly již zplozením dítěte, třebaže závazek vyživování dítěte byl podmíněn tím, že se dítě narodí živé, a postupně dalším životem dítěte. Stěžovatel věděl při nejmenším už koncem ledna 1921 ze sdělení právního zástupce Liny H-ové, že se proti němu uplatňují ony nároky a že v případě zdráhání se proti němu zakročí soudně. Rozhodl se již tehdy, že svých závazků nesplní; to se podává ze zjištění nalézacího soudu, že není pravdivým, co udal stěžovatel o pohnutkách prodeje usedlosti, ale že ujednal kupní smlouvu, by se vymknul ze svých povinností vůči Lině H-ové a dítěti, pokud se týče, že jednal v úmyslu, že Lině H-ové, správně jí a jejímu dítěti, už ničeho, t. j. zřejmě mimo složených již 500 Kč, nedá. Není proto právně pochybeným právní stanovisko napadeného rozsudku, že stěžovateli v době, kdy se vzdal své usedlosti, hrozila exekuce pro nároky H-ové a očekávaného dítěte. Nezáleží na tom, že v době ujednání kupní smlouvy dítě ještě nebylo narozeno. Dle §u 22 obč. zák. mají též děti nenarozené nárok na ochranu zákona od doby svého početí a pokládají se za zrozené, pokud jde o práva jejich a ne o práva osoby třetí. Podle §u 168 obč. zák. nařídí soud k návrhu matky za jistých předpokladů, již před narozením dítěte, by nemanželský otec složil u soudu částku, vypadající na výživu dítěte po první 3 měsíce. Nezáleží dále na tom, zda složených již 500 Kč a zbývajících — po prodeji usedlosti — jmění stěžovatelovo (pohledávka 3279 K 72 h) kryjou zcela nároky Liny H-ové a zda zbyla by po jejím uspokojení ještě část pohledávky na uspokojení případných nároků nenarozeného ještě dítěte. Rozhodným jest, že dle zjištění nalézacího soudu peníz okrouhle 3.000 Kč při dnešních poměrech a při dnešním znehodnocení peněz nemůže stačiti pro výživné a ostatní nároky dítěte a matky, a že ani obžalovaný nemohl o tom ani okamžik býti v pochybnostech. Nezáleží konečně na tom, že dosud tu není výroku soudního, určujícího nároky dítěte. Rozhodným je, že tyto nároky, třebaž soudem neupravené, tu byly a stěžo-

vatel o nich věděl. Odvozuje-li však stížnost z nedostatku soudní úpravy nároků dítěte, že není jisto, že stěžovatel není svolný, uspokojiti tyto nároky bez exekuce, brojí tím nepřipustným způsobem proti zjištění nalézacího soudu, že se stěžovatel vzdal kupní smlouvou, o niž jde, prostředků, jež případnou exekuci mohly býti zasaženy, v úmyslu, by ušel svým povinnostem, čímž je zjištěno, že stěžovatel byl odhodlán, že ničeho nezaplatí. Mimochodem budiž podotčeno, že stěžovatel sám výslovně doznal, že po prodeji usedlosti sdělil zástupci matky dítěte, že nemůže nic dáti, jelikož je bez jmění, čímž rozhodným způsobem projevil, že nezaplatí ani v případě exekuce, ani bez exekuce.

Čís. 1325.

Majitel tiskárny není p o v i n e n, by za sebe zřídil zástupce.

Druhá skutková podstata Šu 24 tisk. zák. předpokládá »vědomost« jen o okolnosti, že tiskopis byl zabaven, rozšiřování neb uveřejnění obsahu tiskem může se ovšem státi i jen kulposně.

(Rozh. ze dne 29. října 1923, Kr II 332/22,)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 10. února 1922, jímž byli obžalovaní Richard P., František M., Raimund A., Josef J., František Sch. a Leopold H. podle Šu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby a to první čtyři obžalovaní z obžaloby pro přečin dle Šu 8 tr. zák. a Šu 24 zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 6 ř. zák. z roku 1863 a dle Šu 8 tr. zák. a čl. VII a VIII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, poslední dva pak z obžaloby pro přečin dle Šu 8 tr. zák. a čl. VII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. z. z roku 1863, pokud směřovala proti výroku, jímž byl obžalovaný Richard P. sprostěn z obžaloby pro přečin dle Šu 8 tr. zák. a Šu 24 zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 6 ř. zák. z roku 1863 a dle Šu 8 tr. zák. a čl. VII a VIII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, jinak zmateční stížnosti vyhověl, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Nalézací soud shledal u všech obžalovaných objektivně skutkovou povahu přečinu dle čl. VII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, u obžalovaných Richarda P-a, Františka M-a, Raimunda A-a a Josefa J-a pak shledal v objektivním směru také skutkovou povahu přečinu dle Šu 24 zákona ze dne 17. prosince 1863 čís. 6 ř. zák. z roku 1863, sprostil však obžalované z obžaloby pro tyto přečiny, maje za to, že zavinění obžalovaných jest p o u z e k u l p o s n í a nikoliv dolosní, a že u kulposních činů obžalovaných, které nebyly dokonány, není možným pokus ve smyslu trestního zákona. Pokud jde o další přečin dle čl. VIII zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863, kladený za vinu zmíněným čtyřem obžalovaným, nenabyl nalézací soud